

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

INFORMASJONSMØTE FOR VERGER

Velkommen!

Foto: Cathrin Kvaløen

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

KOPI

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

HVA ER VERGEMÅL?

2

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 3

HVA ER VERGEMÅL?

- Beskyttelse
- Respekt for den enkeltes rett til å bestemme selv

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

KOPI

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 4

HVA ER VERGEMÅL – BEGREPSAVKLARINGER

- Verge
- Hjelpeverge
- Umyndiggjort
- Overformynder
- Fra borgerplikt til frivillighet

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 5

HVEM KAN FÅ VERGE?

- Personer som har verge er en mangfoldig gruppe. Den største gruppen utgjør eldre demente og personer med utfordringer innen rus og psykiatri.

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

KOPPI

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 6

HVEM KAN FÅ VERGE?

1. Det må foreligge en **medisinsk tilstand**
2. Vedkommende er ikke i stand til å ivareta egne interesser på grunn av den medisinske tilstanden, **årsakssammenheng**
3. Det må foreligge et skriftlig **samtykke** fra personen med mindre vedkommende ikke er i stand til å forstå hva samtykke til et vergemål innebærer.
4. Det må være **behov** for vergemålet.

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 7

HVEM KAN VÆRE VERGE ?

- Vergemålsloven § 28. *Hvem som kan oppnevnes som verge. Antall verger*

Den som oppnevnes som verge, må være **egnet** for vervet og må **samtykke** i oppnevningen. En person som selv er under vergemål, kan ikke være verge.

Den som skal oppnevnes som verge, skal legge frem **politiattest** som nevnt i § 26. Dette gjelder likevel **ikke** hvor ektefelle, samboer, barn, barnebarn, foreldre eller søsken oppnevnes som verge. Haster oppnevningen, kan oppnevningen skje før det er innhentet politiattest. **Kreditsjekk.**

En ektefelle eller samboer kan oppnevnes som verge hvis det må antas å være **ubetenkelig**. Har den vergetrengende **særkullsbarn**, skal disse om mulig høres, og ektefellen eller samboeren **bør ikke** oppnevnes hvis noen av særkullsbarna **er imot** oppnevningen. På samme måte skal **det tas hensyn** til hva en ektefelle eller samboer mener, hvis det er aktuelt å oppnevne et særkullsbarn som verge.

(.....)

Hvis det er **hensiktsmessig**, kan det oppnevnes **to verger** for den som er satt under vergemål. Bestemmelsen i § 18 første ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

Folk og samfunn	Barnehage og opplæring	Barn og foreldre	Helse, omsorg og sosialtjenester	Miljø og klima	Landbruk, mat og reindrift	Kommunal styring	Plan og bygg	Samfunnsikkerhet og beredskap
-----------------	------------------------	------------------	----------------------------------	----------------	----------------------------	------------------	--------------	-------------------------------

KOPPI

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 8

HVA GJØR VERGEN?

Folk og samfunn	Barnehage og opplæring	Barn og foreldre	Helse, omsorg og sosialtjenester	Miljø og klima	Landbruk, mat og reindrift	Kommunal styring	Plan og bygg	Samfunnsikkerhet og beredskap
-----------------	------------------------	------------------	----------------------------------	----------------	----------------------------	------------------	--------------	-------------------------------

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 9

HVA GJØR VERGEN?

- Mandat – fra «i sin alminnelighet» og «bistand i praktiske og økonomiske gjøremål» til «personlige» og/eller «økonomiske» interesser
- Vergemålet må **tilpasses individet** – ikke omvendt. Vergens mandat skal skreddersys behovet til den som er under vergemål, og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig
- Vergemålet kan **begrenses saklig og i tid**
- Vergemålet kan **ikke omfatte kompetansen i særlig personlige forhold** uten særskilt hjemmel i lov

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

KROK

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 10

HANDLINGER SOM KREVER FYLKESMANNENS SAMTYKKE

- **Fast eiendom:**
- Kjøp/salg, erverv/avhendelse
- Pantsettelse
- Servitutt (veirett e.l.)
- Forpakte eller leie bort fast eiendom, herunder bolig og si opp slik avtale
- Kreve deling eller fastsetting av nye grenser mv.
- Drift

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 11

HANDLINGER SOM KREVER FYLKESMANNENS SAMTYKKE

- Erverv av livsforsikring, livrente eller føderåd
- Stifte gjeld
- Avhende løsøre av større verdi, av usedvanlig karakter eller av spesiell interesse for den som har verge eller hans/hennes familie
- Utlån krever samtykke når det lånes ut til til vergen selv eller til vergens nærstående på vegne av personen under vergemål.
- Det er forbud mot kausjonsansvar og sikkerhet for andres gjeld, med mindre det foreligger særlige grunner. Vergen må derfor ha samtykke for å kausjonere for andres gjeld på vegne av den som har verge.
- Gaver med større verdi enn helt vanlige små gaver, men likevel innenfor skikk og bruk.
- Arveforskudd gis bare til livsarvinger når det er et behov hos livsarvingen, eller at det er skriftlig bekreftet at det er et ønske hos giveren, eventuelt om det finnes andre bevis for at det er i samsvar med ønsket til den som har verge.
- Avkall på arv eller avslag på gave på vegne av den som har verge, med unntak av arv og gave av ubetydelig verdi

Folk og samfunn	Barnehage og opplæring	Barn og foreldre	Helse, omsorg og sosialtjenester	Miljø og klima	Landbruk, mat og reindrift	Kommunal styring	Plan og bygg	Samfunnsikkerhet og beredskap
-----------------	------------------------	------------------	----------------------------------	----------------	----------------------------	------------------	--------------	-------------------------------

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 12

DISPOSISJONER SOM KREVER FYLKESMANNEN SITT SAMTYKKE

- www.vergemål.no – Nyttige skjema - Skjema for søknad om samtykke fra fylkesmannen i større/viktige saker

Folk og samfunn	Barnehage og opplæring	Barn og foreldre	Helse, omsorg og sosialtjenester	Miljø og klima	Landbruk, mat og reindrift	Kommunal styring	Plan og bygg	Samfunnsikkerhet og beredskap
-----------------	------------------------	------------------	----------------------------------	----------------	----------------------------	------------------	--------------	-------------------------------

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 13

SAMTYKKE OG MEDBESTEMMELSE

- Plikt til å høre – retten til å bli hørt!
- Tillatelse til å innhente legeerklæring for å avklare om personen er i stand til å forstå hva saken gjelder.

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

KOPPI

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 14

INHABILITET

- Vergen er inhabil til å handle for den som har verge, når vergen, eller noen som vergen står nær, har **motstridende** interesser med personen som har verge.
- Hvem anses å stå vergen nær?

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 15

TILSYN/ RÅD

- Vergen står under tilsyn av Fylkesmannen
- Hva innebærer dette? – regnskap, bekymringsmeldinger, gått utover sitt mandat, eget initiativ.
- Virkemidler ved avvik: råd/veiledning – opphør av vergerollen- politianmeldelse
- Vergen bør rådføre seg med Fylkesmannen når vergen er i tvil, eller det er en avgjørelse av større betydning for personen under vergemål.

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

TAKK!

Folk og samfunn Barnehage og opplæring Barn og foreldre Helse, omsorg og sosialtjenester Miljø og klima Landbruk, mat og reindrift Kommunal styring Plan og bygg Samfunnsikkerhet og beredskap